EUROOPA PARLAMENT 2014–2019

Istungidokument

A8-0053/2014

5.12.2014

***I
RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 55/2008, millega kehtestatakse ühepoolsed kaubandussoodustused Moldova Vabariigi suhtes
(COM(2014)0542 – C8-0128/2014 – 2014/0250(COD))

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Raportöör: Sorin Moisă

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus
***	nõusolekumenetlus
***I	seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
***II	seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
***III	seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Asendatav tekst on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida näitavad ära läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomase tekstiosa. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ▌ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.
Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT 5

SELETUSKIRI..... 6

PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS 8

MENETLUS..... 11

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 55/2008, millega kehtestatakse ühepoolsed kaubandussoodustused Moldova Vabariigi suhtes
(COM(2014)0542 – C8-0128/2014 – 2014/0250(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2014)0542),

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0128/2014),

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,

– võttes arvesse nõukogu esindaja poolt ... 2014. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,

– võttes arvesse kodukorra artiklit 59,

– võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamust (A8-0053/2014),

1. võtab vastu esimese lugemise seisukoha, võttes üle komisjoni ettepaneku;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

SELETUSKIRI

Moldova Vabariigile (edaspidi „Moldova”) anti ELi ühepoolsed kaubandussoodustused algselt nõukogu 21. jaanuari 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 55/2008 (ühepoolsete kaubandussoodustuste määrus). Sellised soodustused nähti ette 2005. aasta Euroopa naabruspoliitika tegevuskavaga ning nende andmise eeltingimuseks oli märkimisväärsete edusammude tegemine Moldova kontrollimehhanismides ja kaupade sertifitseerimise süsteemides. Moldova täitis oma kohustused, reformides tollialaseid seadusi ning võttes need 2007. aastaks haldustasandil rahuldaval määral kasutusele.

ELi ühepoolsed kaubandussoodustused anti Moldovale seega alates 2008. aasta jaanuarist kuni 31. detsembrini 2015.

Ühepoolsete kaubandussoodustustega asendati GSP+ soodustused, mis EL oli Moldovale andnud ELi üldiste soodustuste kava alusel. Võrreldes GSP+ soodustustega kaotati ühepoolsete kaubandussoodustuste määrusega kõik Moldova tööstustoodetele veel kehtinud tollimaksud ning parandati Moldova põllumajandustoodete pääsu ELi turule. Selle tagajärjel anti kõikidele Moldovast pärit toodetele vaba pääs ELi turule, erandiks jäid üksnes teatavad põllumajandustooted, mis on loetletud ühepoolsete kaubandussoodustuste määruse I lisas (peamiselt veise-, sea- ja kodulinnuliha, piimatooted, mais, oder ja suhkur).

Viimastel aastatel on EL ja Moldova tihendanud oma poliitilisi ja majanduslikke suhteid, eelkõige tänu assotsieerimislepingu sõlmimisele. Leping, mis allkirjastati 27. juunil 2014, hõlmab kaubandusaspekti, et luua osaliste vahel põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubanduspiirkond. Põhjalikku ja laiaulatuslikku vabakaubanduspiirkonda kohaldatakse provisoorselt juba alates 1. septembrist 2014. Selle kaudu paraneb veelgi Moldova pääs ELi turule, eelkõige tänu ühtlustamisele ELi asjaomaste õigusaktide ja normidega. Oluline on märkida, et ELi ühepoolsed kaubandussoodustused lisanduvad põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna raames toimunud kaubarežiimi liberaliseerimisele ja täiendavad seda.

ELi ja Moldova vaheliste majanduslike ja poliitiliste suhete tihenemise tõttu kehtestas Venemaa 21. juulil 2014 poliitilistel põhjustel impordikeelu Moldovast pärit põllumajandustoodetele. See keeld kahjustab Moldova majandust märkimisväärselt. Põllumajandus moodustab umbes 40% Moldova majandusest. Eriti oluline on aiandussektor, mis annab tööd umbes 250 000 inimesele (umbes 10% töötavast elanikkonnast), kes elavad peamiselt maapiirkondades ning harivad väikesi ja keskmise suurusega ühele majapidamisele kuuluvaid maatükke. Aiandussaaduste eksport on viimastel aastatel vähenenud ning selle edasine märkimisväärne vähenemine kahjustaks ebaproportsionaalselt nii majandust kui ka kogu ühiskonda. Moldova ametiasutused, kes püüavad sel kriitilisel hetkel leida leevendust ja toetust, on pöördunud ELi poole ja palunud viivitamatut toetust, et vähendada Venemaa kehtestatud keelu mõju majandusele, eelkõige seoses Moldova puuviljakasvatajate kõige tähtsama toodanguga, nagu õunad, ploomid ja lauaviinamarjad.

Seetõttu tegi komisjon solidaarsuse näitamiseks ettepaneku muuta ühepoolsete kaubandussoodustuste määrust, kehtestades põhjaliku ja laiaulatusliku

vabakaubanduspiirkonna raames kavandatud tollimaksuvabadele tariifikvootidele lisaks ka ühepoolsete kaubandussoodustuste määruse alusel kolm uut tollimaksuvaba tariifikvooti – värsketele õuntele (40 000 tonni), värsketele lauaviinamarjadele ja värsketele ploomidele (mõlemat 10 000 tonni). Kavandatud soodustused tagaksid Moldova majandusele teatavad hüved ja leevendaksid olukorda viivitamatult, ent mõju ELi turule oleks samas väga piiratud. Tollimaksuvabad tariifikvoodid kehtestatakse tagasiulatuvalt alates 1. augustist 2014. aastast, võttes arvesse kolme nimetatud põllumajandussaaduse tipphooaega, kuid neid kohaldatakse ainult 2015. aasta lõpuni, kui ühepoolsete kaubandussoodustuste kord kehtivuse kaotab.

Kolme asjaomase põllumajandussaaduse tollimaksuvabad tariifikvoodid on ELi vastava toodanguga võrreldes väga piiratud mahuga (õunte puhul 0,4%, ploomide puhul 0,7% ja viinamarjade puhul 0,6%). Isegi kui võtta arvesse ühepoolsete kaubandussoodustuste ning põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna koondmõju, on nimetatud maht endiselt väga väike ning mõjutaks teistsuguseid turuosasid kui suurem osa ELi tootmisest.

Pidades silmas kultuurilist ja geograafilist lähedust, põllumajandusturgude sarnasusi toodetele kehtestatud tingimuste ja pakendamise osas ning turu hetkeolukorda, on äärmiselt tõenäoline, et suurem osa kolme asjaomase toote lisakogusest, mis ELi jõuab, tarbitakse ära Rumeenia turul. Näiteks Maailma Õuna- ja Pirnikasvatuse Liidu (World Apple and Pear Association) prognooside kohaselt väheneb Rumeenia õunatoodang sel aastal 22%, pidades silmas viimase viie aasta jooksul kogetud tootmismahu vähenemist[1], ent ühepoolsete kaubandussoodustuste kvoot moodustab Rumeenia toodangust üksnes 8%. Õunte import Rumeeniasse on sel perioodil peaaegu kahekordistunud (+93%), samas kui eksport on vähenenud (-7%).

Komisjoni andmetel moodustas kogu Moldovast pärit import 2013. aastal kogu ELi impordist 0,1 %. Umbes 90 % kõigist Moldova Vabariigist ELi imporditavatest toodetest tuuakse ELi tollimaksuvabalt, kuid Moldovast imporditud värsked õunad, värsked ploomid ja värsked lauaviinamarjad moodustavad kõigist maailma riikidest ELi imporditavatest värsketest õuntest, ploomidest ja lauaviinamarjadest alla 0,01 % (hind piiril). Seetõttu on saamata jääv tollimaksutulu ELi eelarve seisukohast vähetähtis.

Samuti on ettepaneku kohaselt vaja muuta ühepoolsete kaubandussoodustuste määruse lisas esitatud teatavate toodete (peale speltanisu, hariliku nisu, meslini ja odra) CN-koode, et võtta arvesse nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 (tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta) I lisasse komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 1001/2013 tehtud muudatusi. See kohandus on täiesti tehniline.

Eespool loetletud põhjustel soovitab raportöör Euroopa Parlamendil komisjoni ettepanek muudatusteta heaks kiita.

[1] http://www.wapa-association.org/docs/2014/European_apple_and_pear_crop_forecast_2014_-_Summary.pdf

03.12.2014

PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS

Saaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 55/2008, millega kehtestatakse ühepoolsed kaubandussoodustused Moldova Vabariigi suhtes
(COM(2014)0542 – C8-0128/2014 – 2014/0250(COD))

Arvamuse koostaja: Laurențiu Rebega

LÜHISELGITUS

Nõukogu määruse (EÜ) nr 55/2008 muutmise määrus, millega kehtestatakse kolm uut tollimaksuvaba tariifikvooti värsketele õuntele, värsketele lauaviinamarjadele ja värsketele ploomidele, on toetusmeede keerulises sotsiaalses ja finantsolukorras olevale Moldova Vabariigile.

Me toetame komisjoni ettepanekut, sest

- finantsmõju liidu turule on väga piiratud võrreldes kasuga, mida see vabastus võib tuua liidu finantssektori taastumisele;
- see toetab reaalset reformiprotsessi üha enam Euroopa standardite poole püüdleva Moldova Vabariigi põllumajanduses;
- see edendab liidu ja Moldova Vabariigi kaubandussuhteid.

On teretulnud, et kogused, millele hakkab kehtima kaubanduse sooduskord, ei tekita lisasurvet samalaadsetele toodetele liidu turul.

Näiteks värskete viinamarjade puhul näitavad tolliandmed, et Rumeeniasse eksporditi kõigest 575 tonni (32 veokitäit). Samamoodi on ploomide ja õuntega – olemasolevast sooduskvoodist eksporditi Rumeeniasse vaid 650 tonni ploome (36 veokitäit) ja 59 tonni õunu (3 veokitäit). Ka ei ole oodata nende kvootide kogukasutamise suurenemist järgmisel perioodil.

Ühtlasi tuleb arvestada asjaolu, et värskeid puuvilju ei saa vedada suurte vahemaade taha. Suhteliselt väikesed vahemaad lubavad värsket kaupa kiiresti või ülikiiresti turule toimetada. Moldova tooted jõuavad naaberriikide turgudele, mis ei kuulu kõige tähtsamate värskeid puuvilju tootvate riikide turgude hulka ja mida Venemaa embargo otseselt puudutab.

Oleme teadlikud liidu puu- ja köögiviljatootjate olukorrast, kuid selle, liidu enda ressurssidele minimaalse mõjuga muudatuse heakskiitmisega tõendame, et liit suudab täita Moldova Vabariigi ees endale võetud kohustusi. Liit aitab Moldova põllumajandustootjaid ka juhul, kui liidu puu- ja köögiviljaturu olukord muutub.

Muudatusel on ka sotsiaalne mõju, eriti neile Moldova tootjatele, kes kasvatavad neid tooteid väikestes ja keskmise suurusega põllumajanduslikes pereettevõtetes, mida riigi majanduslik olukord mõjutab rohkem. Tänu muudatustele, mida me toetame, jäävad neile tootjatele alles töökohad ja nad saavad tagada järgmiseks aastaks põllumajandusliku tootmise jaoks vajalikud rahalised vahendid.

Kui liidu turg toetab nõukogu määruse (EÜ) nr 55/2008 muutmise määruse ettepanekut, on tulevikus võimalik Moldova Vabariigiga uusi kaubandusvõimalusi luua ka teiste ühenduse toodete jaoks.

******

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek võtta vastu esimese lugemise seisukoht, võttes üle komisjoni ettepaneku.

MENETLUS

Pealkiri	Ühepoolsed kaubandussoodustused Moldova Vabariigi suhtes
Viited	COM(2014)0542 – C8-0128/2014 – 2014/0250(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	INTA 15.9.2014
Arvamuse esitaja istungil teada andmise kuupäev	AGRI 15.9.2014
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Laurențiu Rebega 6.10.2014
Vastuvõtmise kuupäev	3.12.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 35 –: 5 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Mairead McGuinness, Giulia Moi, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marit Paulsen, Laurențiu Rebega, Jens Rohde, Bronis Ropė, Jordi Sebastià, Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Marco Zullo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Gianluca Buonanno, Norbert Lins, Sofia Ribeiro, Annie Schreijer-Pierik

MENETLUS

Pealkiri	Ühepoolsed kaubandussoodustused Moldova Vabariigi suhtes
Viited	COM(2014)0542 – C8-0128/2014 – 2014/0250(COD)
EP-le esitamise kuupäev	1.9.2014
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	INTA 15.9.2014
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	AGRI 15.9.2014
Raportöörid nimetamise kuupäev	Sorin Moisă 24.9.2014
Arutamine parlamendikomisjonis	5.11.2014 3.12.2014
Vastuvõtmise kuupäev	4.12.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 34 –: 4 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Arena, Tiziana Beghin, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Yannick Jadot, Jude Kirton-Darling, Alexander Graf Lambsdorff, Gabrielius Landsbergis, Bernd Lange, Jörg Leichtfried, Marine Le Pen, David Martin, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Matteo Salvini, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Fabio Massimo Castaldo, Dita Charanzová, Georgios Epitideios, Sander Loones, Fernando Ruas, József Szájer, Ramon Tremosa i Balcells, Marita Ulvskog, Jarosław Wałęsa
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Tunne Kelam, Judith Sargentini
Esitamise kuupäev	5.12.2014